

Transliteration–Telugu

Transliteration as per Modified Harvard-Kyoto (HK) Convention
(including Telugu letters – Short e, Short o) -

a A i I u U
R RR IR IRR
e E ai o O au M (H or :)

(e – short | E – Long | o – short | O – Long)

k kh g gh n/G
c ch j jh n/J (jn – as in jnAna)
T Th D Dh N
t th d dh n
p ph b bh m
y r l L v
S sh s h

endukI calamu-SankarAbharaNam

In the kRti 'endukI calamu' – rAga SankarAbharaNaM, SrI tyAgarAja
pleads with Lord to show mercy.

P enduk(I) 'calamu nEn(e)varitO telpudu

A kandarpa janaka nIk(E)
kAnta ²ceppenO hari hari (endu)

C1 kausalya ceppenO nIkE sammati lEdO
ahalya ceppenO nann(³A)darinca lEvO (endu)

C2 ⁴kabarI-bhAriNi sItA kAnta ceppenO lEka
Sabari ceppenO nIdu SAntam(e)ndu pOye (endu)

C3 ⁵bAlayau ⁶svayamprabha ceppenO
tALa nA taramA ⁷SrI tyAgarAjunipai nIk(endu)

Gist

O Father of cupid!

Why this spite towards this tyAgarAja? To whom shall I complain?

Which woman said anything to You against me? Alas!!

Did kausalya say anything?

Did ahalya say anything?

Did Your wife sItA who has fine head of hair say anything?

Did Sabari tell anything?

Did maiden svayamprabha say anything?

Are You Yourself not in agreement to protect me?

Won't You treat me kindly?

Where has Your tranquility vanished?

Is it in my capacity to forbear?

Word-by-word meaning

P Why (enduku) this (I) (endukI) spite (towards me)? To whom (evaritO) (literally with whom) shall I (nEnu) (nEnevaritO) complain (telpudu) (literally inform)?

A O Father (janaka) of cupid (kandarpa)! Which (E) woman (kAnta) said (ceppenO) anything to You (nIku) (nIkE) against me? Alas (hari hari)!!
Why this spite towards me? To whom shall I complain?

C1 Did kausalya say (ceppenO) anything or are You Yourself not in agreement (sammati lEdO) to protect me?
did ahalya say (ceppenO) anything? Won't (lEvO) You treat me (nannu) kindly (Adarinca) (nannAdarinca)?
Why this spite towards me? To whom shall I complain?

C2 Did Your wife (kAnta) sItA who has fine head of hair (kabarI-bhAriNi) say (ceppenO) anything? or (IEka) did Sabari tell (ceppenO) anything? Where (endu) has Your (nIdu) tranquility (SAntamu) (SAntamendu) vanished (pOye)?
Why this spite towards me? To whom shall I complain?

C3 Did the maiden (balayau) svayamprabha say (ceppenO) anything? is it in my (nA) capacity (taramA) to forbear (tALa)?
why do You (nIku) (literally for You) have spite towards tyAgarAja (tyAgarAjunipai)? To whom shall I complain?

Notes –

Variations –

² - ceppenO – jeppenO : this word occurring in anupallavi and the caraNam is given in the books as 'jeppenO' in some places, and 'ceppenO' in other places. For uniformity sake, 'ceppenO' has been adopted.

⁴ – kabarI-bhAriNi – kabari bhAriNi : The actual word in Sanskrit is 'kavarIbhara' or 'kavarIbhAra' which means 'fine head of hair'. The corresponding telugu word is 'kabarI bhAramu'.

⁷ – SrI tyAgarAjunipai – tyAgarAjunipai.

References –

⁶ – svayamprabha - The story of svayamprabhA occurs in the kishkindA kAnda of vAlmIki rAmAyaNa. During their search of sIta, AnjanEya and others reach a divine cave, where they find a wonderful city guarded by an aged ascetic woman by name svayamprabhA. She is daughter of merusAvarNi and has been granted boons by Gods. However, vAlmIki rAmAyaNa doesn't seem to contain any further reference about her emancipation in the hands of SrI rAma. This is found in adhyAtma rAmAyaNa – kishkindA kANDa – 6th Chapter refers. Please also refer to kishkindA kAnda of vAlmIki rAmAyaNa Chapter 51 - http://www.valmikiramayana.net/kishkindha/sarga51/kishkindha_51_frame.htm

Comments -

¹ – calamu – this word has different meanings – 'wavering', 'obstinacy', 'spitefulness', 'ill-will', 'malice' etc. From the statements in caraNas, it seems SrI tyAgarAja implies instigation. Therefore, in all probability, this word 'calamu' means 'spite', 'ill-will' or 'malice' because of instigation. Further, in view of the last caraNa wherein he states 'on' tyAgarAja (tyAgarAjunipai) only 'spite', 'ill-will' or 'malice' would suit.

³ – Adarincu – to treat kindly. The same tamizh word (Adari) means 'to support'.

⁵ – bAlayau – The word means 'damsel', 'maid', 'virgin' etc. In the kRti 'appa rAma bhakti', SrI tyAgarAja describes svayamprabha as 'abala' – helpless.

Devanagari

प. एन्दु(की) चलमु ने(ने)वरितो तेलपुदु

अ. कन्दर्प जनक नी(के)

कान्त चेप्पेनो हरि हरि (एन्दु)

च1. कौसल्य चेप्पेनो नीके सम्मति लेदो

अहल्य चेप्पेनो न(न्ना)दरिञ्च लेवो (एन्दु)

च2. कबरी-भारिणि सीता कान्त चेप्पेनो लेक

शबरि चेप्पेनो नीदु शान्त(मे)न्दु पोये (एन्दु)

च3. बालयौ स्वयंप्रभ चेप्पेनो

ताळ ना तरमा श्री त्यागराजुनिपै नी(केन्दु)

English with Special Characters

pa. endu(kī) calamu nē(ne)varitō telpudu

a. kandarpa janaka nī(kē)

kānta ceppenō hari hari (endu)

ca1. kausalya ceppenō nīkē sammati lēdō

ahalya ceppenō na(nnā)dariñca lēvō (endu)

ca2. kabari-bhāriṇi sītā kānta ceppenō lēka

śabari ceppenō nīdu śānta(me)ndu pōye (endu)

ca3. bālayau svayamprabha ceppenō

tāḷa nā taramā śrī tyāgarājūnipai nī(kendu)

Telugu

ప. ఎన్దు(కీ) చలము నే(నె)వరితో తెల్పుదు

అ. కన్దర్ప జనక నీ(కే)

కాన్త చెప్పెనో హరి హరి (ఎన్దు)

చ1. కౌసల్య చెప్పెనో నీకే సమ్మతి లేదో

అహల్య చెప్పెనో న(న్నా)దరిచ్చ లేవో (ఎన్లు)
చ2. కబర్-భారిణి సీతా కాన్త చెప్పెనో లేక

శబరి చెప్పెనో నీదు శాన్త(మె)న్లు పోయె (ఎన్లు)
చ3. బాలయౌ స్వయంప్రభ చెప్పెనో

తాళ నా తరమా శ్రీ త్యాగరాజునిపై నీ(కెన్లు)

Tamil

ప. గాన్తు³(కీ) శలమ్రు నే(నె)వగితో తెల్పుతు³

అ. కన్తు³రంప జనక నీ(కే)

కాన్త చెప్పెనో హరి హరి (గాన్తు³)

శ1. కెలసల్య చెప్పెనో నీకే సమ్మతి లేవో³

అహల్య చెప్పెనో నన్(నా)త్³గిన్స లేవో (గాన్తు³)

శ2. కప³రీ-పా⁴గిణి సీతా కాన్త చెప్పెనో లేక

సా³గి చెప్పెనో నీతు³ సా³న్త(మె)న్తు³ పోయె (గాన్తు³)

శ3. పా³లయెల స్వయంప్రప⁴ చెప్పెనో

తాళ నా తరమా శ్రీ త్యాగరాజునిపై నీ(కెన్తు³)

గాన్తు³న తెలుపు? నాన్ గవగిడమ్ సోల్వెన్?

మారనెయిన్రోనో! ఊక్కున్త

పెన్మణి సోన్నానో, జుకే!!

గాన్తు³న తెలుపు? నాన్ గవగిడమ్ సోల్వెన్?

1. కెలసల సోన్నానో? ఊక్కు సమ్మతిల్లెయో?

అకలిక సోన్నానో? ఎన్నెయతిక్క మాడ్డాయో?

గాన్తు³న తెలుపు? నాన్ గవగిడమ్ సోల్వెన్?

2. అగకపారత్తిన్, శీతెప పెన్నాన్ సోన్నానో? అన్రి

సపగి సోన్నానో? ఊతు మనవమెతి గాన్కు పోనో?

గాన్తు³న తెలుపు? నాన్ గవగిడమ్ సోల్వెన్?

3. కన్ని కుయంపిరపె సోన్నానో?

పొరుక్క ఎన్నాలియలుమో? తియాకరాసన్ మీతున్కు

గాన్తు³న తెలుపు? నాన్ గవగిడమ్ సోల్వెన్?

సోన్నానో - కోగ్రరైత్తల్

అగకపారమ్ - కున్తర్పారమ్

కన్ని కుయంపిరపె - ఇరామన్ ముత్తియగిత్త రామయన్త్తిన్నిన్ ఒరు పాత్తిరమ్

Kannada

ప. ఎన్దు(కీ) కలము నీ(నీ)వరికే తేలుదు

అ. కన్దు జనక నీ(కీ)

ಕಾನ್ತ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ಹರಿ ಹರಿ (ಎನ್ನು)

ಚ೧. ಕೌಸಲ್ಯ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ನೀಕೇ ಸಮೃತಿ ಲೇಡೋ

ಅಹಲ್ಯ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ನ(ನ್ನಾ)ದರಿಷ್ಟ ಲೇವೋ (ಎನ್ನು)

ಚ೨. ಕಬರೀ-ಭಾರಿಣಿ ಸೀತಾ ಕಾನ್ತ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ಲೇಕೆ

ಶಬರಿ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ನೀದು ಶಾನ್ತ(ಮೆ)ನ್ನು ಪೋಯೆ (ಎನ್ನು)

ಚ೩. ಬಾಲಯೌ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ ಚೆಪ್ಪೆನೋ

ತಾಳೆ ನಾ ತರಮಾ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜುನಿಪೈ ನೀ(ಕೆನ್ನು)

Malayalam

೧. ಎಣ್ಣು(ಕೌ) ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ ತೇಲ್ಪುರು

೨. ಕುಣ್ಣು ಜನಕ ನೆ(ಕೇ)

ಕಾನ್ತ ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ (ಎಣ್ಣು)

೩. ಕುಣ್ಣು ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ ಸುಮ್ಮತಿ ಲೇಡೋ

೪. ಕುಣ್ಣು ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ ಲೇಡೋ (ಎಣ್ಣು)

೫. ಕುಣ್ಣು-ಲಾರಿಣಿ ಸೀತಾ ಕಾನ್ತ ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ ಲೇಕೆ

೬. ಕುಣ್ಣು ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ ಲೇಕೆ (ಎಣ್ಣು)

೭. ಕುಣ್ಣು ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ

೮. ಕುಣ್ಣು ಏಲಮ್ ಗೇ(ಗೇ)ವರಿತೋ (ಎಣ್ಣು)

Assamese

೧. ಅನ್ದು(ಕೌ) ಚಲಮ್ ನೆ(ನೆ)ವರಿತೋ ತೇಲ್ಪುರು

೨. ಕುಣ್ಣು ಜನಕ ನೆ(ಕೇ)

ಕಾನ್ತ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ಹರಿ ಹರಿ (ಎನ್ನು)

೩. ಕೌಸಲ್ಯ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ನೀಕೇ ಸಮೃತಿ ಲೇಡೋ

ಅಹಲ್ಯ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ನ(ನ್ನಾ)ದರಿಷ್ಟ ಲೇವೋ (ಎನ್ನು)

೫. ಕಬರೀ-ಭಾರಿಣಿ ಸೀತಾ ಕಾನ್ತ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ಲೇಕೆ

ಶಬರಿ ಚೆಪ್ಪೆನೋ ನೀದು ಶಾನ್ತ(ಮೆ)ನ್ನು ಪೋಯೆ (ಎನ್ನು)

೭. ಬಾಲಯೌ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ ಚೆಪ್ಪೆನೋ

ತಾಲ ನಾ ತರಮಾ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜುನಿಪೈ ನೀ(ಕೆನ್ನು)

Bengali

೧. ಅನ್ದು(ಕೌ) ಚಲಮ್ ನೆ(ನೆ)ವರಿತೋ ತೇಲ್ಪುರು

ଅ. କନ୍ଦର୍ପ ଜନକ ନୀ(କେ)

କାନ୍ତ ଚେମ୍ପେନୋ ହରି ହରି (ଏନ୍ଦୁ)

ଚ୧. କୌସଲ୍ୟ ଚେମ୍ପେନୋ ନୀକେ ସମ୍ମତି ଲେଦୋ

ଅହଲ୍ୟ ଚେମ୍ପେନୋ ନ(ନା)ଦରିଷ୍ଠ ଲେବୋ (ଏନ୍ଦୁ)

ଚ୨. କବରୀ-ଭାରିଗି ସୀତା କାନ୍ତ ଚେମ୍ପେନୋ ଲେକ

ଶବରି ଚେମ୍ପେନୋ ନୀଦୁ ଶାନ୍ତ(ମେ)ନ୍ଦୁ ପୋୟେ (ଏନ୍ଦୁ)

ଚ୩. ବାଲୟୌ ସ୍ଵୟଂପ୍ରଭ ଚେମ୍ପେନୋ

ତାଳ ନା ତରମା ଶ୍ରୀ ଆଗରାଜୁନିପୈ ନୀ(କେନ୍ଦୁ)

Gujarati

୫. ଅଂଳ୍ଠୁ(ଝି) ଧଲମୁ ନେ(ନ)ଘରିତା ତଂଲ୍ଠୁ

ଅ. ଝନ୍ଦର୍ପ ୩ନଝ ନୀ(ଝ)

ଝାନ୍ତ ଧ୍ୟ୍ୟନୋ ଝରି ଝରି (ଅଂଳ୍ଠୁ)

ଧ୩. ଝୌସଲ୍ୟ ଧ୍ୟ୍ୟନୋ ନୀଝ ସମ୍ମତି ଝେଦୋ

ଅହଲ୍ୟ ଧ୍ୟ୍ୟନୋ ନ(ନା)ଝରିଷ୍ଠ ଝେବୋ (ଅଂଳ୍ଠୁ)

ଧ୨. ଝଭରୀ-ଭାରିଗି ସୀତା ଝାନ୍ତ ଧ୍ୟ୍ୟନୋ ଝେକ

ଶଭରି ଧ୍ୟ୍ୟନୋ ନୀଝୁ ଶାନ୍ତ(ମ)ଝୁ ପୋୟ (ଅଂଳ୍ଠୁ)

ଧ୩. ଭାଲୟୌ ସ୍ଵୟଂପ୍ରଭ ଧ୍ୟ୍ୟନୋ

ତାଞ ନା ତରମା ଶ୍ରୀ ଥାଗରାଜୁନିପୈ ନୀ(ଝଂଳ୍ଠୁ)

Oriya

୧୦. ୩ଝୁ(କୀ) ଚଲମୁ ନେ(ନେ)ଝରିତୋ ଝେଲ୍ଠୁ

ଅ. କଝର୍ପ ଜନକ ନୀ(କେ)

କାନ୍ତ ଝେପ୍ପେନୋ ହରି ହରି (୩ଝୁ)

୧୧. କୌସଲ୍ୟ ଝେପ୍ପେନୋ ନୀକେ ସମ୍ମତି ଝେଦୋ

ଅହଲ୍ୟ ଝେପ୍ପେନୋ ନ(ନା)ଝରିଷ୍ଠ ଝେଖୋ (୩ଝୁ)

୧୨. କବରୀ-ଭାରିଗି ସୀତା କାନ୍ତ ଝେପ୍ପେନୋ ଝେକ

ଶଭରି ଝେପ୍ପେନୋ ନୀଦୁ ଶାନ୍ତ(ମେ)ଝୁ ପୋୟେ (୩ଝୁ)

୧୩. ବାଲୟୌ ସ୍ଵୟଂପ୍ରଭ ଝେପ୍ପେନୋ

ਭਾਗ ਨਾ ਚਰਮਾ ਗੁੰ ਚਾਗਗਫੂਨੀਏਏ ਨਾ(ਫੇਫੂ)

Punjabi

ਪ. ਏਨਦੁ(ਕੀ) ਚਲਮੁ ਨੇ(ਨੇ)ਵਰਿਤੋ ਤੇਲਪੁਦੁ

ਅ. ਕਨਦਰਪ ਜਨਕ ਨੀ(ਕੇ)

ਕਾਨਤ ਚੋਪੇਨੋ ਹਰਿ ਹਰਿ (ਏਨਦੁ)

ਚ੧. ਕੋਸਲਜ ਚੋਪੇਨੋ ਨੀਕੇ ਸੱਮਤਿ ਲੇਦੋ

ਅਹਲਜ ਚੋਪੇਨੋ ਨ(ਨਨਾ)ਦਰਿਵਚ ਲੇਵੋ (ਏਨਦੁ)

ਚ੨. ਕਬਰੀ-ਭਾਰਿਣਿ ਸੀਤਾ ਕਾਨਤ ਚੋਪੇਨੋ ਲੇਕ

ਸ਼ਬਰਿ ਚੋਪੇਨੋ ਨੀਦੁ ਸ਼ਾਨਤ(ਮੇ)ਨਦੁ ਪੋਯੇ (ਏਨਦੁ)

ਚ੩. ਬਾਲਯੋ ਸ੍ਰੀਯੰਪ੍ਰਭ ਚੋਪੇਨੋ

ਤਾਲ ਨਾ ਤਰਮਾ ਸ੍ਰੀ ਤਜਾਰਾਜੁਨਿਪੈ ਨੀ(ਕੇਨਦੁ)